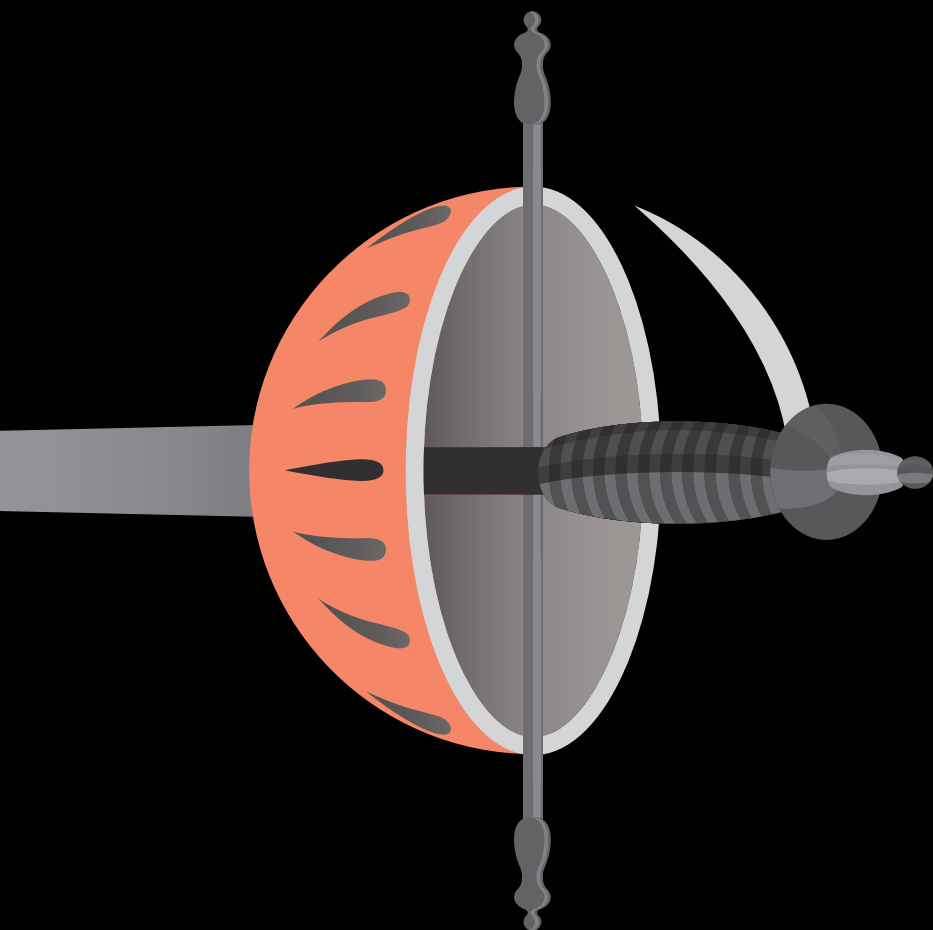

HARUKI MURAKAMI

LA MORT DEL COMANADOR

Llibre 2

Empúries

narrativa

Haruki Murakami

La mort del comanador

Llibre 2:
Una metàfora canviant

Traducció del japonès d'Albert Nolla

Editorial Empúries

Barcelona

Títol original: *Kishidanchō Goroshi (Killing Commendatore)*
© 2017 Haruki Murakami

Amb la col·laboració del Departament de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Primera edició: gener del 2019

© de la traducció: Albert Nolla Cabellos, 2019

© d'aquesta edició: Edicions 62, s. a.

Editorial Empúries

info@grup62.com

www.editorialemuries.cat

Fotocomposició: gama, sl

DIPÒSIT LEGAL: B. 26.913-2018

ISBN: 978-84-17016-57-9

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública
o transformació d'aquesta obra requereix l'autorització escrita de l'editor;
la llei preveu sancions per als infractors.

Si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment de l'obra,
podeu sol·licitar permís al Centro Español de Derechos Reprográficos,
a través del portal www.conlicencia.com

o bé trucant als telèfons 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

Tots els drets reservats.

TAULA

LLIBRE 2: Una metàfora canviant	7
33. M'agraden les coses que es veuen. Tant com les que no es veuen	9
34. Fa temps que no comprovo la pressió dels pneumàtics	24
35. Hauria hagut de deixar-ho tal com estava	40
36. Sense parlar en cap moment de les regles del joc. . .	54
37. Tot té un cantó positiu.	72
38. Així és impossible que mai sigui un dofi.	87
39. Un receptacle camuflat, construït amb una finalitat molt concreta	103
40. Un rostre inconfusible	119
41. Només quan no em girava	123
42. Si quan cau a terra es trenca, és que és un ou	133
43. No es podia acabar com un simple somni	149
44. Les característiques que fan que una persona sigui qui és.	162
45. Estava a punt de passar-hi alguna cosa	176
46. Un mur alt i robust et fa sentir impotent	188
47. Avui era divendres, oi?	199
48. Els espanyols no sabien navegar per la costa irlandesa	210
49. Una infinitat de morts	228

50. Comportarà un sacrifici i un turment.	245
51. Ara és l'hora	248
52. L'home del barret punxegut de color taronja	264
53. Potser havia dit un atiador.	276
54. Per sempre és molt temps.	286
55. Anava clarament en contra de tots els principis ...	299
56. Uns quants buits per omplir.	313
57. Les coses que havia de fer	329
58. Com si em parlessis dels bonics canals de Mart ...	339
59. Fins que la mort ens va separar	352
60. Si tenies el braç prou llarg	365
61. He de ser una nena llesta i valenta	385
62. Com ficar-se en un laberint profund	400
63. Però no és el que et penses	416
64. Com una benedicció	430

M'AGRADEN LES COSES QUE ES VEUEN.
TANT COM LES QUE NO ES VEUEN

Diumenge va fer un dia esplèndid. No bufava gens d'aire, i el sol de tardor feia lluir el fullatge acolorit de la muntanya. Uns ocells petits amb una taca blanca al pit saltaven de branca en branca, espicossant amb traça els fruits vermells dels arbres. Vaig seure a la terrassa i vaig contemplar el paisatge sense avorrir-me'n. La natura oferia la seva bellesa tant als rics com als pobres, sense fer cap distinció. Igual que el temps... No, el temps potser no. De fet, els rics podien comprar més temps afegint-hi uns quants diners.

A les deu en punt, el Toyota Prius de color blau clar va pujar la costa que duia fins a casa. La Shoko Akikawa anava amb un jersei de coll alt prim, de color beix, i uns pantalons de cotó estrets, de color verd fluix. Al coll hi portava un collaret d'or no gaire brillant. Com el primer dia, duia un pentinat gairebé perfecte. Quan els cabells se li movien una mica, deixaven entreveure un coll molt bonic. En lloc de la bossa de mà del primer dia, en portava una d'ant penjada a l'espatlla. Als peus hi duia unes nàutiques de color marró. Anava informal, però cuidant tots els detalls. I, certament, tenia uns pits molt bonics. Segons la informació secreta que m'havia passat la seva neboda, eren uns pits «sense farciment». Aquells pits em van cridar l'atenció (en un sentit purament estètic).

A diferència del diumenge anterior, la Marie Akikawa anava vestida d'una manera molt informal, amb uns texans

blaus descolorits i unes vambes Converse de color blanc. Els texans estaven foradats aquí i allà (evidentment, eren uns forats fets expressament). Duia un impermeable prim de color gris i una camisa gruixuda de quadres a sobre, com de llenyataire. Com l'altra vegada, no se li veia cap inflor al pit. I, també com l'altra vegada, feia una expressió malhumorada, com la d'un gat a qui se li enduen el plat del menjar abans que se l'hagi acabat.

Com el diumenge anterior, vaig preparar te a la cuina i el vaig dur a la sala. Llavors els vaig ensenyar els tres esbossos que havia dibuixat el primer dia. Va semblar que a la Shoko li agradaven.

—Tots són molt vius —va dir—. Sembla que sigui la Marie de veritat, fins i tot més que en fotografia.

—Me'ls puc quedar? —va preguntar la Marie.

—Sí, és clar —vaig dir—. Però quan hagi acabat el quadre, d'acord? De moment els necessito.

—Vol dir? —va fer la tieta, amoïnada—. Segur que se'ls pot quedar?

—Cap problema —vaig dir—. Quan hagi acabat el quadre, jo no en faré res.

—Farà servir algun d'aquests esbossos de guia per al retrat? —em va preguntar la Marie.

Vaig fer que no amb el cap.

—No, cap dels tres. Els he fet per entendre com ets en tres dimensions, com si diguéssim. Però a la tela hi pintaré una altra imatge teva.

—I ja la té decidida, aquesta imatge?

Vaig fer que no amb el cap.

—No, encara no. L'hem de pensar entre tots dos.

—Per entendre com soc en tres dimensions? —va fer la Marie.

—Exacte —vaig dir—. La tela és un pla, però el dibuix ha de ser tridimensional. Ho entens?

La Marie va arrufar les celles. Vaig pensar que la paraula *tridimensional* la feia pensar en els seus pits. De fet, va llançar una llambregada als pits tan bonics de la seva tieta, sota el jersei prim, i després em va mirar a mi.

—Com es pot aprendre a dibuixar tan bé?

—Un esbós?

La Marie va assentir.

—Un esbós o un croquis —va dir.

—És qüestió de pràctica. Se n'aprèn a còpia de fer-ho.

—Però hi deu haver molta gent que, per més que practiqui, no n'aprèn.

Tenia raó. Quan estudiava a la Facultat de Belles Arts, vaig veure una colla de companys que, per més que practicaven, no milloraven gens ni mica. Per més que s'hi esforçaven, les capacitats innates eren més fortes. Però, si em posava a explicar això, la conversa s'hauria desviat.

—Sí, però això no vol dir que no s'hagi de practicar. Hi ha capacitats i talents que no es desenvolupen si no els cultives.

La Shoko va assentir convençuda a les meves paraules. La Marie només va tòrcer una mica els llavis, com si no s'ho acabés de creure.

—Tu vols aprendre a pintar, oi? —vaig preguntar a la Marie.

Ella va assentir.

—M'agraden les coses que es veuen. Tant com les que no es veuen.

Vaig mirar la Marie als ulls. Hi tenia una brillantor especial. No entenia què havia volgut dir concretament, però em va cridar més l'atenció la llum que tenia al fons de la mirada que no pas les paraules que acabava de dir.

—Quina idea més estranya —va dir la Shoko—. Sembla una endevinalla.

En lloc de respondre, la Marie es va quedar mirant-se les mans. Quan va alçar la vista al cap d'un moment, aquella

llum especial ja li havia desaparegut dels ulls. Hi havia estat només un instant.

La Marie i jo ens vam tancar a l'estudi. La Shoko va treure de la bossa el mateix llibre gruixut que la setmana anterior (si més no, per l'aspecte semblava que fos el mateix), es va asseure bé al sofà i es va posar a llegir de seguida. Semblava que aquell llibre la tenia ben atrapada. Encara em va picar més la curiositat saber quin llibre era, però em vaig estar de preguntar-l'hi.

Tal com havíem fet la setmana anterior, la Marie i jo ens vam asseure a uns dos metres de distància l'un de l'altre. L'única diferència respecte a la primera sessió era que davant meu hi havia el cavallet amb una tela posada. Tot i així, no vaig agafar cap pinzell ni cap tub de pintura. Vaig anar mirant alternativament la Marie i la tela en blanc, tot pensant com podia traslladar-hi la seva imatge «en tres dimensions». Necessitava tenir alguna «història». No n'hi havia prou de plasmar la imatge del model al quadre. Només amb això no es podia fer un retrat. S'hauria quedat simplement en una mena de semblança. Per a mi el punt de partida bàsic era trobar *la història que havia d'explicar*.

Em vaig estar una bona estona al tamboret, observant el rostre de la Marie, asseguda a la cadira del menjador, però ella no va apartar els ulls en cap moment. Em va aguantar la mirada gairebé sense parpellejar. No era una mirada desafidora, però hi vaig veure clarament la resolució de no fer-se enrere. Com que era una nena bonica com una nina, normalment la gent s'enduia una impressió equivocada d'ella. En realitat era una nena amb un caràcter fort, que tenia una manera de procedir ben ferma. Quan fixava la mirada en una cosa, no se'n desviava fàcilment.

Quan m'hi vaig fixar bé, em vaig adonar que en els ulls de

la Marie hi havia alguna cosa que em recordava els d'en Menshiki. No era el primer cop que ho notava, però aquella coincidència em va tornar a sorprendre. Tenien una lluiïssor estranya, que es podia descriure com si fos «una flama congelada en un instant». Era una llum càlida i alhora absolutament serena. Feia pensar en una joia especial que tingués una font de llum pròpia. I allà dins es produïa una pugna aferrissada entre una força expansiva que volia sortir cap a fora i una força retreta que tendia a mirar cap a l'interior.

Pot ser que ho notés perquè en Menshiki ja m'havia explicat que podia ser que la Marie fos filla seva, que dugués la seva sang. Com que ja tenia aquella pista, pot ser que inconscientment m'esforcés a trobar alguna cosa que els unís.

Fos com fos, havia de traslladar a la tela el que la llum d'aquells ulls tenia d'*especial*. Aquell era el tret bàsic de l'expressió de la Marie, l'element que feia trontollar la seva fesomia gairebé perfecta. Tot i així, encara no havia trobat el context necessari per plasmar-ho al quadre. Si no ho pintava bé, podia semblar una simple joia freda. Havia de saber d'on brollava l'escalfor que hi havia al fons de la seva mirada i cap a on volia anar.

Després de quinze minuts mirant alternativament la tela i el rostre de la Marie, ho vaig deixar estar. Vaig empènyer el cavallet cap a un costat i vaig respirar fondo uns quants cops, molt a poc a poc.

—Parlem d'alguna cosa —vaig dir.

—D'acord —va dir la Marie—. De què vol parlar?

—Vull saber més coses de tu. Si pot ser.

—Per exemple?

—A veure... Com és el teu pare?

La Marie va tòrcer una mica els llavis.

—No el conec gaire.

—No parleu?

—Ens veiem molt poc.

—Perquè té molta feina?

—No en sé gran cosa, de la seva feina —va dir la Marie—. Però em sembla que no li interesso gaire.

—No li interesses?

—Per això sempre ho deixa tot en mans de la tieta.

No vaig fer cap comentari sobre això.

—A veure, recordes la teva mare? Es va morir quan tu tenies sis anys, oi?

—Només en recordo *trossets*, de la mare.

—Què vols dir, trossets?

—La mare va deixar de ser-hi molt de sobte. I en aquell moment jo no entenia què volia dir que algú es morís. Per això només podia pensar que la mare *havia desaparegut*. Com el fum que s'escapa per una escletxa.

La Marie va fer una pausa abans de continuar.

—Com que va desaparèixer d'una manera tan sobtada, i com que jo no ho podia entendre d'una manera racional, no recordo bé el que va passar just després que es morís.

—Estaves molt confosa.

—El moment que la mare encara hi era i el moment que va deixar de ser-hi estan separats per una paret altíssima. Són dos moments que no puc connectar. —Es va quedar una estona en silenci, mossegant-se el llavi—. Ho entén?

—Em sembla que sí —vaig dir—. Ja et vaig parlar de la meva germana, que es va morir als dotze anys, oi?

La Marie va assentir.

—Tenia un problema congènit en una vàlvula del cor. Li van fer una operació important i va semblar que havia anat bé, però el problema va persistir. Era com si visqués amb una bomba a dins. Per això a casa estàvem més o menys preparats per al pitjor. No va ser com si davallés un llamp de dalt, com quan a la teva mare la van atacar les vespes.

—Com si què?

—Com si davallés un llamp del cel —vaig dir—. Com si

de sobte caigués un llamp d'un cel ras i clar. És una expressió que es fa servir per descriure un fet inesperat.

—Com si davallés un llamp del cel —va repetir la Marie—. I com s'escriu?

—Els caràcters de *llamp* i de *cel* són els que ja has estudiat. I el de *davallar* és tan difícil que no el sé escriure ni jo. No l'he escrit mai. Si el vols saber, quan tornis a casa el pots buscar al diccionari.

—Com si davallés un llamp del cel —va repetir altre cop, com si volgués desar l'expressió en algun calaix de dins el cap.

—És a dir, d'alguna manera ja ens ho esperàvem. Però el dia que va tenir l'atac i es va morir, no va servir de res que hi estiguéssim resignats. Jo em vaig quedar literalment petrificat. I no vaig ser només jo. Els meus pares també.

—I van canviar gaires coses entre l'abans i el després?

—Sí, moltes, tant *per dins* com *per fora*. El temps va començar a passar d'una manera diferent. I, com tu has dit, no podia connectar els dos moments.

La Marie es va estar uns deu segons mirant-me a la cara.

—La seva germana era una persona molt important per a vostè, oi?

Vaig assentir.

—Sí, era una persona molt important.

La Marie va acotar el cap i es va quedar pensadora. Al cap d'un moment el va tornar a alçar.

—Com que tinc els records separats d'aquesta manera, no recordo bé la mare. Ni com era, ni quina cara tenia ni què em deia. I el pare no me'n parla mai gaire.

El que jo sabia de la mare de la Marie era l'última trobada que havia tingut amb en Menshiki, que ell m'havia explicat en detall. És a dir, com havien fet l'amor apassionadament al sofà del seu despatx —i com podia ser que haguessin concebut la Marie—. Evidentment, però, no l'hi podia explicar.

—Però bé deus recordar alguna cosa de la teva mare, no?
Hi vas viure fins als sis anys...

—Només l'olor —va dir la Marie.

—L'olor que feia?

—No, l'olor de la pluja.

—L'olor de la pluja?

—Aquell dia plovia. Plovia tan fort que se sentia el soroll de les gotes quan picaven a terra. Però la mare passejava sense paraigua. Jo anava amb ella, agafada a la mà. Em sembla que era l'estiu.

—Queia un xàfec d'estiu?

—Potser sí. Quan les gotes tocaven l'asfalt calent del sol, se sentia una olor curiosa. Aquesta olor és el que recordo. Érem en una mena de mirador, al capdamunt de la muntanya. I la mare cantava una cançó.

—Quina cançó?

—No en recordo la melodia. Però la lletra sí. Deia que a l'altra banda del riu hi havia un gran prat verd on lluia el sol, però que en aquesta banda ja feia molt temps que plovia... L'ha sentit mai, una cançó que digui això?

No recordava haver sentit mai cap cançó que digués allò.

—Diria que no —vaig dir.

La Marie es va arronsar una mica d'espatlles.

—Ho he preguntat a molta gent, però ningú l'ha sentit. Com pot ser? Potser me l'he inventat jo?

—O potser se la va inventar la teva mare allà mateix. Per a tu.

La Marie va alçar el cap i va somriure.

—No hi havia pensat mai, però si fos així seria molt bonic, oi?

Potser era la primera vegada que la veia somriure. Era un somriure com si un raig de sol s'hagués obert pas entre els núvols espessos i hagués escollit il·luminar només un bocí de terreny especial.

—Si anessis a aquell lloc, el sabries reconèixer? —li vaig preguntar—. Vull dir aquesta mena de mirador que deies.

—Potser sí —va respondre ella—. No n'estic segura, però podria ser.

—Està molt bé, que tinguis aquest paisatge a dins —li vaig dir.

La Marie va assentir.

Vam estar una estona escoltant el cant dels ocells que volaven per fora. A l'altra banda de la finestra s'estenia un cel de tardor preciós, sense cap núvol. Cadascú pensava en les seves coses.

—De què és, aquest quadre que està girat? —em va preguntar la Marie al cap d'una estona, assenyalant l'oli de l'home del Subaru Forester blanc que havia pintat (o que estava intentant pintar). L'havia deixat de cara a la paret perquè no el veiés ningú.

—És un quadre a mig pintar. Havia de ser la imatge d'un home, però l'he deixat a mig fer.

—Me'l pot ensenyar?

—I tant. Només és una mena de croquis.

Vaig girar el quadre i el vaig posar al cavallet. La Marie es va aixecar de la cadira, es va acostar al cavallet i va mirar el quadre de cara, amb els braços plegats. Quan va ser davant el quadre, li vaig tornar a veure aquella llum esmolada als ulls. Tenia els llavis rectes, ben tancats.

Al quadre només hi havia una composició feta amb pintura vermella i verda, però l'home que en principi hi havia d'haver encara no tenia un perfil definit. La imatge de l'home que havia dibuixat amb carbonet havia quedat amagada sota la pintura. Impedia que el modelés i l'acolorís. Tot i així, jo sabia que l'home era allà a sota. Notava clarament l'arrel de la seva presència, com si hagués atrapat amb una xarxa un

peix que no es veia. Buscava la manera de treure'l a la superfície, però ell s'hi resistia. I m'havia aturat enmig d'aquell estira-i-arronsa.

—Ho ha deixat aquí? —em va preguntar la Marie.

—Sí. No he pogut passar d'aquest esborrany.

—Però si sembla que estigui acabat... —va dir la Marie, en veu baixa.

Em vaig plantar al seu costat i em vaig tornar a mirar el quadre des del seu punt de vista. Podia veure l'home amagat enmig de la foscor?

—Vols dir que no cal que hi afegeixi res més? —li vaig preguntar.

—No. Així està bé.

Vaig contenir un moment la respiració. Acabava de dir pràcticament el mateix que m'havia dit l'home del Subaru Forester blanc. *Deixa-ho tot tal com està. No toquis res més.*

—Per què ho dius? —li vaig demanar.

Va trigar una mica a contestar. Després de mirar un moment més el quadre tota concentrada, va desencreuar els braços i es va posar les mans a les galtes, com si volgués fer baixar l'escalfor que hi tenia.

—Tal com està ja té prou força —va dir finalment.

—Prou força?

—És el que em sembla.

—I és una força *no gaire bona*?

La Marie no va respondre. Encara tenia les mans a les galtes.

—El coneix bé, aquest home?

Vaig fer que no amb el cap.

—No. En realitat, no en sé res. És un home que vaig trobar per casualitat fa un quant temps en una ciutat llunyana, mentre viatjava tot sol. No hi vaig parlar. No sé ni com es diu.

—Jo no sé si la força del quadre és bona o dolenta. Tant

pot ser que sigui bona com que sigui dolenta, depenent del moment. De fet, canvia segons l'angle des d'on es mira.

—Però creus que és millor que no hi doni forma?

Em va mirar als ulls.

—I què farà si hi dona forma i es converteix en *una cosa que no és bona*? Què farà si allarga la mà cap aquí?

Tenia raó. Si era *una cosa que no era bona*, si era *una cosa dolenta*, i si a més allargava la mà cap aquí, què faria?

Vaig treure el quadre del cavallet i el vaig tornar a deixar al lloc on era, de cara a la paret. Quan vaig haver tret aquella imatge de la vista, va ser com si la tensió que hi havia hagut fins llavors a l'estudi hagués desaparegut de sobte.

Vaig pensar que potser havia d'embalar aquell quadre i desar-lo a les golfes. Tal com en Tomohiko Amada hi havia amagat *La mort del comanador* perquè no el veiés ningú.

—A veure, Marie, què et sembla aquest quadre? —vaig dir, assenyalant *La mort del comanador*, d'en Tomohiko Amada, que estava penjat a la paret.

—Aquest m'agrada —va respondre ella, sense dubtar—. Qui l'ha pintat?

—En Tomohiko Amada. El propietari d'aquesta casa.

—Aquest quadre fa una mena de clam. És com si fos un ocell tancat en una gàbia petita que vol sortir al món de fora.

La vaig mirar a la cara.

—Un ocell? I quin ocell és?

—No sé quin ocell ni quina gàbia són. No veig bé la imatge. Només és el que noto. Potser és un quadre una mica massa difícil per a mi.

—No només per a tu. Segurament també ho és per a mi. Però, tal com dius, és segur que l'autor volia fer alguna mena de clam i el va incloure en aquest quadre. Jo també ho noto. Ara, encara no sé què volia cridar.

—Hi ha un personatge que en mata un altre. Amb un sentiment molt fort.

—Exacte. Un home jove clava una espasa al pit del seu adversari amb molta determinació. Per la seva banda, el personatge que està a punt de morir només sembla que estigui sorprès pel seu destí. I els personatges del voltant s'ho miren contenint la respiració.

—Hi ha assassinats correctes?

Hi vaig pensar un moment.

—No ho sé. El que és correcte i el que no ho és pot variar segons el criteri en què et fixis. Per exemple, al món hi ha molta gent que creu que la pena de mort és una manera d'assassinar socialment correcta.

O els assassinats polítics, vaig pensar.

—Però encara que hi hagi un assassinat i surti molta sang —va dir la Marie després d'un silenci—, no fa posar trist. És un quadre que intenta portar-me a un altre lloc. A un lloc on no hi ha cap criteri que digui què és correcte i què no ho és.

Al final, aquell dia no vaig agafar cap pinzell. La Marie i jo només vam parlar dins l'estudi assolellat. Mentre parlava, em vaig anar gravant al cervell els seus gestos i les seves expressions. Aquella reserva de records havia de ser la base del quadre que havia de pintar.

—Avui no ha pintat gens —va dir la Marie.

—Ja hi ha dies així —vaig dir—. El temps et dona coses i te'n pren. El més important és aconseguir que el temps et faci costat.

Es va quedar mirant-me als ulls, sense dir res. Com si hagués aprofitat el rostre a una finestra i espies l'interior d'una casa. Pensava en el significat del temps.

Quan vam sentir el timbre que sonava cada dia a les dotze en punt, la Marie i jo vam sortir de l'estudi i vam anar a la sala. La Shoko, asseguda al sofà i amb les ulleres de muntura negra, continuava immersa en la lectura d'aquell llibre gruixut. Estava tan concentrada que a penes es veia si respirava.

—Quin llibre llegeix? —no em vaig poder estar de preguntar-li.

—Si li he de dir la veritat, em persegueix una mena de malastrugança —va dir ella amb un somriure, mentre posava un punt al llibre i el tancava—. Sempre que dic a algú el títol del llibre que llegeixo, llavors no el puc acabar. Em passa alguna cosa inesperada i l'he de deixar. És estrany, però és així. Per això m'estimo més no dir-lo a ningú. Ara, quan l'hagi acabat l'hi diré encantada.

—És clar. Quan hagi acabat ja va bé. Només és que llegia tan absorta que he tingut ganes de saber quin llibre era.

—És un llibre molt interessant. Quan em poso a llegir-lo, no puc parar. Per això he decidit que només el llegiré quan vingui aquí. Així les dues hores em passen volant.

—La meva tieta llegeix molts llibres —va dir la Marie.

—No tinc res més a fer. De fet, és com si llegir s'hagués convertit en el nucli de la meva vida —va dir la tieta.

—No treballa? —li vaig preguntar.

Es va treure les ulleres i, mentre es premia el front amb els dits, va dir:

—Només faig de voluntària en una biblioteca d'aquí a prop un cop per setmana. Abans treballava a la Facultat de Medicina d'una universitat privada de Tòquio. Era la secretària del degà. Però quan vaig venir a viure aquí ho vaig deixar.

—Va venir quan es va morir la mare de la Marie, oi?

—Sí. Al principi només pensava quedar-m'hi una temporada, fins que les coses es calmessin una mica. Però quan hi vaig ser i vaig començar a viure amb la Marie, cada cop se'm va fer més difícil marxar. I des de llavors que visc aquí. No

cal dir que si el meu germà es torna a casar, me'n tornaré a Tòquio de seguida.

—Si es casa, jo també marxaré —va dir la Marie.

La Shoko va fer un somriure educat, però no va afegir cap comentari.

—Si els va bé, per què no es queden a dinar? —els vaig proposar—. Puc fer una amanida i una mica de pasta. Una cosa senzilla.

Evidentment, la Shoko va dir que no calia, però la Marie va mostrar molt interès en la idea de dinar tots tres junts.

—Va, quedem-nos —va dir—. Encara que tornem a casa, el pare no hi serà.

—Serà un àpat senzill —vaig dir jo—. Tinc molta salsa feta. És el mateix fer el dinar per a un que per a tres.

—De debò que li va bé? —va preguntar la Shoko, dubtosa.

—És clar. No pateixi. Sempre menjo aquí tot sol. Hi faig tres àpats cada dia. De tant en tant també m'agrada menjar acompanyat.

La Marie va mirar la seva tieta a la cara.

—Bé, doncs acceptem la invitació —va dir la Shoko—. Però de debò que no el molestem?

—Gens ni mica —vaig dir—. Posin-se còmodes.

Llavors vam passar tots tres al menjador. Elles dues van seure a la taula. Jo vaig posar aigua a bullir a la cuina, vaig escalfar la salsa d'espàrrecs i bacó en una paella i vaig fer una amanida amb enciam, tomàquet, ceba i pebrot. Quan l'aigua va arrencar el bull, hi vaig ficar la pasta. Mentre bullia vaig trinxar julivert amb un ganivet. Vaig treure te fred de la nevera i en vaig omplir tres gots. Elles miraven estranyades com jo feinejava a la cuina. La Shoko va preguntar si em podia ajudar en res. Li vaig dir que no hi havia gaire feina, que segués tranquil·la.

—Hi està molt acostumat, oi? —va dir, admirada.

—Ho faig cada dia.

Per a mi cuinar no és cap esforç. Sempre m'han agradat les feines manuals, com ara cuinar, fer treballs senzills de fusteria, arreglar bicicletes o fer jardineria. El que em costa és el pensament abstracte o matemàtic. Els jocs intel·lectuals com el go, els escacs o els trencaclosques sempre em fan venir mal de cap.

Llavors vam seure a taula i ens vam posar a dinar. Era un dinar relaxat d'un diumenge de tardor que feia un temps esplèndid. I la Shoko es va mostrar com una companya de taula ideal. Podia parlar de molts temes, tenia sentit de l'humor i era una persona llesta i educada. Tenia unes maneres a taula elegants, però no era gens tibada. Era una dona que havia crescut en una família distingida i que havia estudiat en escoles cares. La Marie no deia gairebé res; estava concentrada en el menjar, i deixava que parlés la seva tieta. La Shoko em va demanar si després li podria donar la recepta de la salsa.

Quan estàvem a punt d'acabar, el timbre de la porta va sonar alegrement. No em va costar imaginar-me qui trucava. Feia un moment m'havia semblat sentir el ronc profund del motor del Jaguar. Aquell ronc —que era un soroll oposat a la lleu remor que feia el motor del Toyota Prius— havia arribat a algun punt de la fina capa que hi havia entre la meva consciència i el meu inconscient. Per això el timbre no va ser com un llamp que davallés del cel.

—Amb permís —vaig dir en aixecar-me.

Vaig deixar el tovalló a la taula i vaig anar a obrir. Elles dues es van quedar al menjador. No tenia la més petita idea de què podia passar.